

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 355/2014-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudcov Milana Lalíka a Marianny Mochnáčovej prerokoval sťažnosť A. M., zastúpeného advokátkou JUDr. Sabínou Hodoňovou, Mariánske námestie 31, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/31/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. M. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/31/2006 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/31/2006 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. A. M. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. A. M. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktorú je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Sabíny Hodoňovej, Mariánske námestie 31, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 355/2014-11 z 2. júla 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť A. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/31/2006.

2. Zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu 26. mája 2014 vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom súdneho konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré začalo 24. marca 2006, kde má procesné postavenie odporcu:

„... Uvedené konanie nie je do dnešného dňa právoplatne ukončené. K dnešnému dňu prebieha viac ako osem rokov...“

Sťažovateľ považuje trvanie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za neúmerne vo vzťahu k právnej a skutkovej náročnosti veci a postup Okresného súdu Čadca za porušujúci jeho právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci vydal tento nález:

„1. Právo... na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn.: 7 C/31/2006 porušené bolo.

2. ... priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,- EUR, ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť... trovy konania vo výške 284,08 EUR...“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu podpredseda okresného súdu v písomnom podaní (sp. zn. Spr. 1385/2014 zo 16. júla 2014) uviedol podrobný prehľad procesných úkonov vo veci, z ktorých okrem iného vyplýva:

„... 24.3.2006 - návrh na vyporiadanie BSM manželov, vec pridelená JUDr. Malíkovej

20.4.2006 - výzva na zaplatenie súdneho poplatku...

14.9.2006 - pojednávanie, odporca sa nedostavil, odročené na 17.9.2006 (správne má byť 17.10.2006 pozn.)...

17.10.2006 - pojednávanie, odporca sa dostavil, taktiež navrhovateľka, odročené na neurčito s tým, že účastníkom bolo uložené v lehote 14 dní predložiť súdu listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, doklady na preukázanie svojich osobných a majetkových pomeroch za účelom vyrubenia preddavku na trovy dokazovania, predloženie potvrdenia o prijme navrhovateľky a odporcu...

28.12.2006 - uznesenie - výzva na zloženie zálohy pre oboch účastníkov konania

26.1.2007 - odvolanie odporcu

1.2.2007 - predkladacia správa pre KS Žilina

28.5.2007 - návrat spisu z KS - uznesenie OS potvrdené...

2. 1. 2008- sudkyňa žiadala správu zo Správy katastra Čadca, OR PZ SR DI Čadca, výzva pre účastníkov na predloženie dokladov o stavebnom sporení...

3.3.2008 - sudkyňa vytýčila termín pojednávania na deň 25.3.2008...

18.3.2008 - námietka zaujatosti odporcu

25.3.2008 - pojednávanie, prítomná navrhovateľka i odporca, odročené na neurčito z dôvodu vznesenej námietky zaujatosti

8.4.2008 - výzva na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenú námietku zaujatosti

28.4.2008 - spis predložený KS Žilina

1.8. 2008 - návrat spisu - sudkyňa nebola vylúčená z pojednávania a rozhodovania vo veci

16.9.2008 - pojednávanie, odporca sa nedostavil, neprítomnosť ospravedlnil, odročené na 16.10.2008...

16.10.2008 - pojednávanie, obaja účastníci prítomní, odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania na zistenie trhovej hodnoty hnutel'ného i nehnuteľného majetku...

10.11.2008 - uznesenie - 4-krát - nariadené znalecké dokazovanie

21.11.2008 - podanie odporcu - doplnenie BSM

2.12.2008 - námietka proti štyrom uzneseniam (zo strany odporcu, pozn.)

8.1.2008 - oznámenie súdnej znalkyne o tom, že odporca neumožnil ohliadku

15.1.2009 - uznesenie - uložená poriadková pokuta odporcovi

21.1.2009 - oznámenie znalca... - odporca nespolupracoval následne sa zisťovala adresa pobytu odporcu

23.2.2009 - odvolanie odporcu proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty...

25.2.2009 - opravné uznesenie (opravené výroky uznesení o nariadení znaleckého dokazovania)...

2.4.2009 - súdny znalec... oznámil neúspešný pokus o ohliadku už tretíkrát, spolu so znalcom... sa dostavili na ohliadku, odporcom nebola umožnená

7.4.2009 – znalec... vyúčtoval znalečné a doručil posudok

14.4.2009 - odporca podal návrh na vydanie predbežného opatrenia

16.4.2009 - znalecký posudok...

28.4.2009 – uznesenie - návrh navrhovateľky zamietnutý

4.5.2009 - výzva pre účastníkov na vyjadrenie k podaným znaleckým posudkom

11.5.2009 - uznesenie - uložená poriadková pokuta odporcovi

1.6.2009 - vyjadrenie odporcu ku znaleckým posudkom, odvolanie proti uzneseniu o poriadkovej pokute

3.6.2009 spis po odchode JUDr. Malíkovej pridelený na konanie JUDr. Pytliakovej PhD.

17.6.2009 - predkladacia správa

29.7.2009 - návrat spisu, uznesenie OS potvrdené

24.8.2009 - žiadosť odporcu o spravodlivosť, určenie bezplatného obhajcu a oslobodenie od sup

25.8.2009 - uznesenie - zmenená úloha pre súdneho znalca...

23.9.2009 - výzva pre odporcu na preukázanie osobných a majetkových pomeroch, znalecký posudok zaslaný na vyjadrenie...

23.10.2009 - vyjadrenie navrhovateľky k znaleckému posudku...

28.10.2009 - uznesenie - odporcovi nebolo priznané oslobodenie od sup, priznaná odmena znalcovi...

13.11.2009 - odvolanie odporcu proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od sup

10.12.2009 - predkladacia správa

9.4.2010 - návrat spisu - uznesenie OS zrušené...

6.5.2010 - uznesenie - priznaná odmena znalcovi...

6.5.2010 - výzva pre odporcu na preukázanie pomeroch

7.6.2010 - odvolanie voči znaleckému posudku

7.6.2010 - návrh odporcu na opravu znaleckého posudku, doručené potvrdenie o osobných a majetkových pomeroch

22.9.2010 - uznesenie - odporcovi nepriznané oslobodenie od sup

12.10.2010 - výzva pre súdneho znalca... na oznámenie prepokladaného vypracovania znaleckého posudku

22.10.2010 - odvolanie odporcu proti uzneseniu o nepriznaní sup

4.11.2010 - doloženie dokladov navrhovateľkou

18.11.2010 - urgencia pre...

4.2.2011- *opätovná urgencia*

3.2.2011 - *výzva pre odporcu na úpravu návrhu na vydanie opravného uznesenia zo dňa a podaného odvolania*

24.2.2011 - *odporca doplnil podania*
- *doručený znalecký posudok...*

9.3.2011 - *sudkyňa nariadila doručiť znalecký posudok na vyjadrenie...*

17.5.2011- *uznesenie - priznaná odmena..., výzva pre odporcu aby upravil svoje podanie - odvolanie zo dňa 20.10.2010*

6.6.2011- *predkladacia správa*

22.5.2012- *návrat spisu - uznesenie OS potvrdené*

9.5.2012- *podanie odporcu - žiadosť o oslobodenie od sup*

31.7.2012 - *výzva pre súdnu znalkyňu... na zaslanie vyúčtovania za podaný ZP*

11.9.2012 - *oznámenie pre odporcu k žiadosti o ustanovenie bezplatného právneho obhajcu*
11.9.2012 - *priznaná odmena...*

3.10.2012 - *odvolanie odporcu proti uzneseniu o priznaní znaleckej odmeny*

29.10.2012 - *oznámenie k opätovnej žiadosti o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu*

7.11.2012 - *výzva pre... aby súdu oznámil, či odporca vykonáva ambulantnú ochrannú psychiatrickú liečbu nariadené právoplatným rozsudkom OS Čadca 3T/82/2008*

13.11.2012 - *odpoveď... - liečbu absolvuje*

19.12.2012 - *výzva pre MÚ Čadca na oznámenie okruhu príbuzných odporcu z dôvodu ustanovenia opatrovníka...*

3.1.2013 - *výzva pre... na zistenie generálií súrodencov odporcu...*

21.1.2013 - *sudkyňa vo veci vytýčila termín pojednávania na deň 4.3.2013, prítomní obaja účastníci, odročené na 25.3.2013 za účelom predvolania navrhovaného svedka...*

25.3.2013 - *pojednávanie, prítomní obaja účastníci, odročené na neurčito za účelom zrealizovania výzvy zo strany odporcu, navrhovateľky, pripojenia dôkazov označených v priebehu pojednávania...*

20.9.2013 - *uznesenie - odporca zaviazaný zložiť preddavok na trovy dokazovania...*

14.11.2013 - *predkladacia správa*

2.6.2014 - *návrat spisu z KS - uznesenie OS potvrdil*

11.7.2014 - žiadaná správa od slovenskej sporiteľne, VÚB, ČSOB, OTP, Prima banky Slovensko, výzva pre odporcu. “

5. Procesné úkony okresného súdu uvedené vo vyjadrení okresného súdu považoval ústavný súd za preukázané, pretože sa zhodujú s jeho zisteniami a vyplývajú zo súdneho spisu okresného súdu predloženého na nahliadnutie 24. júla 2014.

6. Podaním z 8. augusta 2014 sa k stanovisku okresného súdu vyjadril samotný sťažovateľ. Vo vyjadrení okrem iného uviedol:

„Takže podľa môjho názoru:

- samotná dĺžka konania - 8 rokov a 5 mesiacov jednoznačne dokazuje prieťahy v konaní a pritom konanie nie je zďaleka skončené

- prieťahy v konaní sú z toho dôvodu, lebo ide o ovplyvnení proces s predom dohodnutým výsledkom ako všetky doteraz, lebo:

- do BSM je vedomo a úmyselne zaradené i veci ktoré nie sú moje a neboli nadobudnuté zo spoločných peňazí, teda do BSM nepatria podľa § 143 OZ a naopak čo ja uvádzam, že patrí do BSM tak to zaradené nie je a navrhnuté dôkazy z mojej strany nie sú akceptované

- ak znalecký posudok je drahší, ako hodnota vecí ktoré ohodnocuje - čo to znamená odpovedzte si sami - ako porušuje sudca svoje povinnosti Čiže ani všetok majetok, ktorý je v BSM nepokryje náklady znalcov.

- ako znalec môže niečo ohodnotiť, čo ani nevidel ??? - jednoznačne nepravdivé znalecké posudok - a ako musel byť ovplyvnení, aby také niečo urobil - kto zjedná nápravu?

- znalecký posudok na byt 3+1 je v cene garzónky - ide jednoznačne nepravdivý znalecký posudok a jednoznačne už rozhodnuté, komu ho OS prisúdi a za akú cenu

- byt do BSM nepatrí, lebo tam bolo podielové vlastníctvo a na základe (čoho a akého práva) sudca Mgr. Golis - toto priznala exmanželka na jednom pojednávaní...

Katastrálny úrad Čadca zmenil podielové vlastníctvo na 1/1 teda BSM, aby mohlo byť prisúdené exmanželke za smiešnu cenu - to je nezávislý a nestranný súd ???

- OS i týmto chce zlikvidovať moju osobnosť, lebo ovplyvnením procesom mám z BSM iba asi 3 bezcenné drobnosti, pričom nemám ani prístup k osobným veciam a nemôžem so zvoliť ani správcu mojej polovice bytu.

- OS nemá problém pokutovať mňa za to, čo nie je pravda - zámienku si vždy nájde. Samozrejme, že v odvolaní na KS v Žiline není možné, aby som sa dovolal spravodlivosti, lebo tam teraz pôsobí sudkyňa JUDr. Malíková, ktorá mala pôvodne tento prípad - ak zoberiem do úvahy justičné omyly 5P 128/2002, 4C 115/2005, vedomé a úmyselne odsúdenie mojej osoby 2T 90/2006 - dôkaz o tom, že išlo o protizákonné odsúdenie je v 2T138/2011, prípady 8C59/2003, 8C147/2005 - ktoré nie sú doteraz ukončené, kriminalizovanie mojej osoby 1 T 114/2004 - kde bol sfalšovaný policajný i samotný súdny spis - a ako odpoveď- vymyslený a vykonštruovaný prípad 3T82/2008 - lebo ako som mohol týrať exmanželku, keď som ani s ňou nekomunikoval, čo malo za následok vylúčenie z užívania bytu 10C109/2008 - kde porušili Dohovor... čl. 6 ods. 2 - prezumpcia nevinny, nakoľko v konaní pred súdom sa ani slovom nepotvrdilo, čo bolo v obžalobe a tu bol vypracovaný nepravdivý znalecký posudok - aby mňa mohli odsúdiť.

- v prípade 1 P 31/2005 si exmanželka dala návrh na zvýšenie výživného i ... o ktorého sa absolútne nestarala, neživila ho ani korunou, poberala na neho PnD, daňový bonus, ktoré si nechávala pre svoju osobnú potrebu, navyše... ukradla z účtu asi 48 000.- Sk a výsledok ???...

- ak sme právny štát, tak podľa 11P31/2005 by sa mali riadiť všetky orgány a súdy SR, kde je dokonalý právny rozbor, ako je to z výživným i v mojom prípade - i teraz mňa chcú kriminalizovať v prípade 1T 27/2011 a to ešte nehovorím o protiprávných exekúciách, - toto všetko by nemuselo byť, keby bol jeden jediný spravodlivý proces, OS dodržiaval zákony SR pri svojich rozhodnutiach.

Chcel by som vedieť, či zaujatosť a OS v Čadci je obdobná v každom jednom prípade alebo iba v mojich. Ak v mojich - tak to dokazuje - odpovedzte si sami - a ide taktiež o likvidovanie mojej ľudskej osobnosti - čo je trestným činom a navrhované finančné zadosťučinenie je zlomok z toho, ako i v ostatných sťažnostiach, čo všetko mi spôsobilo a na čo mám právo.“

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

II.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza

zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné vedomosti, ustanoví súd podľa § 127 OSP po vypočutí účastníkov znalca. Ustanovení znalci boli povinní podľa § 16 ods. 2 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonať znaleckú činnosť riadne a včas.

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj

povahu prerokúvanej veci. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

11.1 Predmetom konania pred okresným súdom je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ústavný súd konštatuje, že takéto spory sú skutkovo zložitejšie a svojou povahou náročné na dokazovanie, pretože treba nielen zistiť okruh vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania, ale aj ich hodnotu ku dňu zániku a zohľadniť aj viacero skutočností, ktoré vyplývajú z § 150 Občianskeho zákonníka, najmä pokiaľ ide o komplexnosť vyporiadania tohto majetkového spoločenstva. Faktická zložitosť veci bola podľa názoru ústavného súdu v tomto konaní vyvolaná počtom a povahou vecí tvoriacich predmet bezpodielového spoluvlastníctva, súhlasným alebo nesúhlasným stanoviskom účastníkov konania k veciach tvoriacim predmet bezpodielového spoluvlastníctva, ako aj potrebou znaleckého dokazovania ich hodnoty ku dňu zániku manželstva. V konaní bolo tiež potrebné vypočúť svedkov. Ide však o konanie, ktoré nie je právne zložité. Uplatňovanie tejto úpravy je stabilizované v rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, ktorá obsahuje aj jednoznačnú metodiku postupu a prerokovania takých majetkových sporov. V danom prípade prípadná skutková zložitosť veci však nemôže ospravedlniť doterajšiu 8-ročnú dĺžku konania vedeného okresným súdom bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci samej.

11.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil okolnosti, na základe ktorých aj sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke konania najmä tým, že si nesplnil povinnosť a neposkytol potrebnú súčinnosť znalcom ustanoveným v konaní, v dôsledku čoho mu bola oprávnene uložená poriadková pokuta. V dôsledku neodôvodnene podanej námietky zaujatosti bolo odročené napr. pojednávanie určené na 25. marec 2008 a taktiež okresný súd bol viackrát konfrontovaný aj s inými procesnými úkonmi sťažovateľa [požiadal dvakrát o oslobodenie od súdnych poplatkov, nesúhlasil s priznaním znaleckej odmeny znalcovi, otázkami určenými súdmi pre znalcov, podával opravné prostriedky proti iným procesným rozhodnutiam okresného súdu (napr. o uložení poriadkovej pokuty, nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a podobne)]. V dôsledku tejto aktivity sťažovateľa a využívania

oprávnení daných mu procesným kódexom sa spis niekoľkokrát nachádzal aj na odvolacom súde (celkove takmer 2 roky) a možno konštatovať, že sťažovateľ vo väčšine prípadov nebol úspešný. Neúčasť sťažovateľa na dvoch pojednávaniach bola ospravedlnená a nemala zásadný vplyv na toto konanie a sťažovateľ bol aj veľmi aktívny, reagoval včas na výzvy okresného súdu (aj niekedy podaniami, ktoré nemali potrebné náležitosti) a podal aj sťažnosti na zbytočné prietahy v konaní v máji 2011 a februári 2012. Tieto skutočnosti ústavný súd zbral komplexne do úvahy pri rozhodovaní o priznaní výšky finančného zadost'učinenia.

11.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom konajúceho okresného súdu v predmetnej veci. Sťažovateľ v sťažnosti nekonkretizoval obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, ale poukázal iba na celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako 8 rokov a postup znalcov, ktorý bol podľa neho zdĺhavý. Vzhľadom na uvedené ústavný súd hodnotil postup okresného súdu ako celok. Napriek tomu, že okresný súd vykonával procesné úkony spojené s prípravou pojednávania, vykonával pojednávania, na ktorých vykonával dokazovanie (napr. 14. septembra a 17. októbra 2006, 16. septembra a 16. októbra 2008, 4. marca 2013 a naposledy 25. marca 2013) a zabezpečoval dôkazy, na ktoré sa účastníci odvolávali, ustanovil znalcov na ocenenie hnutel'ných a nehnuteľných vecí a doručoval písomnosti a vykonával množstvo iných procesných úkonov súvisiacich s vecou a zisťovaním majetku patriaceho do BSM, v posudzovanej veci je neakceptovateľné to, že dosiaľ vo veci samej nerozhodol rozsudkom, teda nepostupoval v zmysle citovaných ustanovení OSP. Uvedená činnosť okresného súdu teda nadobudla charakter neefektívneho a ne hospodárneho konania v kontexte neprimerane dlhého osemročného konania.

12. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným prietahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania. „Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu

právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol.“ (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

13. Ústavný súd preto dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/31/2006 došlo u sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

14. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci (bod 2 výroku rozhodnutia).

15. Ústavný súd iba vyslovenie namietaného porušenia sťažovateľom označených práv nepovažoval za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto sťažovateľovi priznal tiež finančné zadosťučinenie, ktorého sa sťažovateľ taktiež domáhal. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € najmä „z dôvodu, že prietahy v konaní spôsobili značnú právnu neistotu sťažovateľa domáhajúceho sa súdnej ochrany, stav právnej neistoty nebol do dnešného dňa riadne odstránený a v danom prípade trvá už viac ako osem rokov“.

16. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu

porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení jeho výšky ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajší postup okresného súdu (pozri bod 11.3) a podiel sťažovateľa na celkovej dĺžke konania (pozri bod 11.2), ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu 10 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

18. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaných porušení jeho práv úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala 2 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti v roku 2014. Odmena za jeden právny úkon vykonaný v roku 2014 je 134 €, spolu s režijným paušálom 8,04 € predstavuje sumu 142,04 €. Odmena advokátke za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje celkovú sumu 284,08 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde), tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

19. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014